

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД КАЊИЖА**

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД КАЊИЖА
ЗА 2021. ГОДИНУ**

Март, 2022. година

ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ЦЕНТРУ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Назив установе	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД
Место	КАЊИЖА
Година оснивања	1982
Директор	Кристина Телек, дипл.психолог
Адреса	Главни Трг 4, 24420 Кањижа
E-mail	kanjiza.csr@minrzs.gov.rs
Телефон/факс	024 4 873 427 или 4 874 080

Статут Центра за социјални рад Кањижа (у даљм тексту Центар) бр. 11000-334/2013 донет је 28.02.2013. године, а Одлука о изменама и допунама Статута Центра бр. 11000-64/2016 донета је 28.11.2016. године. На Статут Центра је добијена сагласност од Министарства и оснивача, општине Кањижа. Правилник о унутрашњој организацији са описом послова и систематизацијом радних места у Центру за социјални рад Кањижа бр. 11000-17/2018 донет је 06.03.2018. године. На Правилник су дали сагласност надлежно Министарство (бр 110-00-200/2018-09 од 14.03.2018.) и општина Кањижа (бр 02-1/2018-1/Ц-70 од 14.03.2018.), као оснивач. Чланови управног и надзорног одбора именовала је Скупштина општине Кањижа Решењем бр. 02-395/2020-I од 26.11.2020. године на мандатни период од 4 године.

ПРЕДМЕТ ИЗВЕШТАЈА

Извештај је сачињен у складу са важећим Законима, другим прописима, као и Стратегијама сагласно смерницама за израду извештаја о раду. Централни предмет извештавања је приказ и анализа рада у 2021. години, која чини основ за даље планирања, преглед остваривања права корисника и пружених услуга социјалне заштите у складу са Законом о социјалној заштити, Породичним законом и другим законима у 2021. години. Саставни део извештаја чине и друге битне активности, које су у складу са важећим законским прописима.

ОСНОВА ЗА ИЗРАДУ ИЗВЕШТАЈА

Општина Кањижа налази се на крајњем северу Републике Србије. Површина општине је 399 км². Број становника је према попису из 2011. године је био 25.343 становника.

Полазна основа извештаја су демографски подаци општине Кањижа на чијој територији ЦСР Кањижа реализује своје активности (број и структура становништва) и број остварених права у области социјалне заштите у односу на број становника општине Кањижа. У оквиру друштвене поделе рада становништво се дели на активно и неактивно. Према начину остваривања средстава, неактивни се деле на издржавана лица и лица личним приходима. У активна лица спадају лица која стварају приходе за егзистенцију. Неактивна лица чине пензионери, лични и породични пензионери, лица која не могу да остварују приходе из било којих разлога (део старијих особа, деца и др.). Становништво општине Кањижа највећим делом остварује приходе од пољопривредне делатности што се може објаснити географским положајем општине Кањиже и великим бројем насељених места - села. На другом месту се налази индустрија, затим занатство, грађевинарство, трговина и угоститељство, итд.

Демографске промене у претходним годинама у великој мери су утицале на рад Центра. Позитивна промена је развој услуга социјалне заштите које доприносе ублажавању материјалних проблема становника, а затим и повећање броја услуга које имају директан утицај на квалитет живота становништва. Негативна демографска кретања попут миграција и смањења природног прираштаја нису утицала на смањење броја корисника услуга Центра.

У последњој деценији општина Кањижа прошла је кроз велике промене. Већина привредних субјеката престала је са радом, те је повећан број незапослених. Велик број становника у општини има двојно држављанство (мађарско-српско), што је допринело томе да је неколико хиљада радно способних становника одсели у суседну Мађарску, Немачку, Аустрију и Велику Британију. Студенти који студирају у иностранству по правилу се не враћају након школовања у општину, с друге стране постоји одређена стопа незапослености и потребе за радно ангажовање, али је образовна структура незапослених неодговарајућа. Карактеристично је да на територији општине постоји велика потреба за ангажовање лица за обављање послова сезонског карактера, а присутно је и запошљавање без пријављивања у радни однос. Ангажовање лица путем јавних радова је отежано, због ниских износа накнаде (накнада за обављање јавног рада у 2021 години је био нето 25.000,00 динара).

ДЕЛАТНОСТ ЦСР

Центар за социјални рад Кањижа је установа социјалне заштите која врши јавна овлашћења у области социјалне и породично-правне заштите као и овлашћења локалног карактера поверена од стране општине. Делатност Центра је социјална заштита, социјални рад и породично-правна заштита, а регулисана је Законом о социјалној заштити („Сл. гласник РС“, бр. 24/2011), Породичним законом („Сл. гласник РС“, бр. 18/2005, 72/2011 – др. закон и 6/2015), Законом о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица („Сл. гласник РС“, бр. 85/2005), Законом о финансијској подршци породици са децом („Сл. гласник РС“, бр. 16/2002, 115/2005 и 107/2009) и Одлуком о услугама социјалне заштите и материјалној подршци које обезбеђује општина Кањижа („Сл. лист општине Кањижа“, бр. 11/2015 и 27/2016).

Делатност Центра за социјални рад и даље се остварује кроз његове основне функције:

1. непосредно остваривање социјалне заштите грађана и њихових породица
2. праћење и проучавање социјалних потреба и проблема
3. остваривање функције органа старатељства
4. превентивна делатност
5. планирање и програмирање социјалне заштите
6. координирање активности на спровођењу социјалне заштите и социјалног рада у општини Кањижа

Центар за социјални рад Кањижа одлучује о правима и услугама о чијем се обезбеђивању стара Република Србија:

1. остваривању права на новчану социјалну помоћ;
2. остваривању права на додатак за помоћ и негу другог лица;
3. остваривању права на помоћ за оспособљавање за рад;
4. остваривању права на смештај у установу социјалне заштите;
5. остваривању права на смештај одраслог лица у другу породицу;
6. хранитељству;
7. усвојењу;
8. старатељству;
9. одређивању и промени личног имена детета;
10. мерама превентивног надзора над вршењем родитељског права,
11. мерама корективног надзора над вршењем родитељског права.

У вршењу јавних овлашћења, Центар у складу са законом, обавља следеће послове:

- спроводи поступак посредовања – медијације у породичним односима (мирење и нагодба)
- доставља налаз и стручно мишљење на захтев суда у парницама у којима се одлучује о заштити права детета или о вршењу, односно лишењу родитељског права;
- доставља, на захтев суда, мишљење о сврсисходности мере заштите од насиља у породици коју је тражио други овлашћени тужилац;
- пружа помоћ у прибављању потребних доказа суду пред којим се води поступак у спору за заштиту од насиља у породици;
- спроводи поступак процене опште подобности хранитеља, усвојитеља и старатеља;
- врши пописе и процену имовине лица под старатељством
- сарађује са јавним тужиоцем, односно судијом за малолетнике у избору и примени васпитних налога;
- спроводи медијацију између малолетног учиниоца и жртве кривичног дела;
- подноси извештај о испуњењу васпитног налога јавном тужиоцу, односно судији за малолетнике
- присуствује по одобрењу суда радњама у припремном поступку против малолетног учиниоца кривичног дела
- доставља мишљење суду пред којим се води кривични поступак против малолетника у погледу чињеница које се односе на узраст малолетника, чињеница потребних за оцену његове зрелости, испитује средину у којој и прилике у којима живи и друге околности које се тичу његове личности и понашања;
- присуствује седници већа за малолетнике и главном претресу у кривичном поступку против малолетног учиниоца кривичног дела
- обавештава суд надлежан за извршење заводске васпитне мере и орган унутрашњих послова када извршење не може да започне или да се настави због одбијања или бекства малолетника
- стара се о извршењу васпитних мера посебних обавеза;
- поверава извршење васпитне мере појачаног надзора од стране родитеља, усвојитеља или старатеља и указује помоћ у извршењу мере;
- поверава извршење васпитне мера појачаног надзора у другој породици и указује помоћ породици у коју је малолетник смештен;

- спроводи васпитну меру појачаног надзора од стране органа старатељства тако што брине о школовању малолетника, његовом запослењу одвајању из средине која на њега штетно утиче потребном лечењу и сређивању приликама у којима живи;
- стара се о извршењу васпитне мере појачаног надзора уз обавезу дневног борава у установи за васпитање и образовање малолетника;
- доставља суду и јавном тужиоцу за малолетнике извештај о току извршења васпитних мера о чијем се извршењу ради;
- обавља друге послове утврђене законом;

Центар за социјални рад Кањижа одлучује и о правима чије је финансирање поверено локалној заједници тј. општини Кањижа, а то су:

1. право на једнократну помоћ
2. право на коришћење услуга дневних боравака
3. право на привремени смештај у прихватилиште односно прихватну станицу
4. право на накнаду трошкова сахрањивања
5. право на услугу помоћи у кући
6. право на бесплатан оброк
7. право на опрему корисника за смештај у установу социјалне заштите или другу породицу

Центар за социјални рад у 2021. години због превелике оптерећености широким дијапазоном поверених послова и због оскудног броја запослених стручњака није имао могућност да иницира и развија превентивне и друге програме који доприносе задовољавању индивидуалних и заједничких потреба грађана у области социјалне заштите на територији општине Кањижа, као и да иницира и развија превентивне и друге програме који доприносе спречавању и сузбијању социјалних проблема и да обавља и друге послове у области социјалне заштите, у складу са законом и другим прописима. Превентивни програми су кључни за сузбијање сиромаштва у ширем контексту (не само материјалног већ и духовног, етичког, моралног).

УСЛОВИ ЗА РАД ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Решењем Министарства за социјална питања број 112-01-151/51/2009-09 од 01.12.2008. утврђен је број извршилаца у Центру за социјални рад Кањижа који се финансирају из буџета Републике, према следећем:

1. директор установе 1
2. књиговођа 1
3. правник 1
4. супервизор 0,5
5. водитељ случаја 4,5

Опис категорије која се упоређује	2021. година	Стање на дан 31.12.2020.
Број запослених социјалних радника	1	1
Број запослених психолога	1*	1*
Број запослених педагога	0,3*	0,3*
Број запослених правника	1	1
Директор	1	1
Број административних радника	1*	1*
Број запослених руководиоца финансија	1	1
Број техничког особља	/	/
Број возача	/	/
Број лица обезбеђења	1**	1**
Број осталих лица кроз јавни рад	/	/

* средства за плате се обезбеђују из буџета општине

** средства за плате се обезбеђују из буџета општине кроз јавну набавку

Укупан број запослених водитеља случаја, који је уједно и супервизор, на пословима јавних овлашћења који се финансирао из буџета Републике у току 2021. године био је 1.

Општина Кањижа у 2021. години као оснивач установе финансирала рад 2,30 лица, и то: 1 лице са високим образовањем, једно лице са високим образовањем на допусном раду и једно лице са средњим образовањем.

У септембру месецу именован је директор установу у лицу Телек Кристине на мандатни период од 4 године.

У 2021 години проблеми који се везују за број и стручни профил недостајућих кадрова су били вишеструки. Разуђеност терена, потреба за познавањем сва језика у службеној употреби на територији општине Кањижа, погранични положај општине Кањижа, изражена флукуација становништва су само неки од вишедеценијских проблема који су утицали и утичу на специфичност потребе за кадровима. Решавање наведених проблема изискивало је и даље измене у организацији рада Центра које су се односиле на пријем странака, ангажовање возача ван Центра, организацију приправности, итд.

Центар за социјални рад Кањижа користи објекат са 8 одвојених канцеларија, 1 чајном кухињом, 1 хигијенским чвором и 1 предсобљем. Архитектонске баријере нису премошћене, канцеларије се налазе на првом спрату. План реконструкције објекта од стране фирме “Нортх-инжењеринг”, који садржи обнову кровне конструкције зграде, постављање платформе за лифт за особе са инвалидитетом и изградњу посебног санитарног чвора за кориснике услуга Центра достављен је надлежном Министарству на разматрање. С обзиром да објекат има више мане, а међу њима је најзначајнији то, што центар није доступан особама са инвалидитетом.

Број канцеларија у објекту због смањеног броја запослених радника тренутно одговарају важећим нормативима и стандардима, стручни радници имају засебну просторију за рад са странкама, али просторије нису прилагођене за пријем и квалитетан рад са децом и жртвама насиља као и за организовање виђења у контролисаним условима, што је Центар редовно обављао током целе године.

Запослени имају потребну опрему, рачунаре, осталу рачунарску опрему, као и одговарајући канцеларијски намештај за обављање свакодневних активности, међутим због нових дигиталних изазова неопходно је обновити рачунарски парк.

Запослени у Центру су и у 2021. години радили у информатичком програму „Интеграл“. Сви рачунари имају приступ интернету, несметано функционисање програма “Интеграл” обезбеђен је кроз засебан софтверски рачунар. С обзиром да је надлежно Министарство осмислио нови дигитални програм “СОЗИС”, у једном тренутку, након припремних активности исти ће се користити уместо постојећег “Интеграла”. Основна база података постојећег система закључно са 30.11.2021. године пренета су у нови програм.

Центар је током 2018 године приступио преко Е-ЗУП-а базама података: Министарство финансија-Пореска управа РС, Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Национална служба за запошљавање, Министарство унутрашњих послова, Министарство државне управе и локалне самоуправе, Централни регистар обавезног социјалног осигурања, Републички геодетски завод, Министарство правде, које базе активно су се користиле током 2021 године. Током године одрађени су припремни кораци за увођење “Е-ПИСАРНИЦЕ” као и припремне радње за “СОЦИЈАЛНУ КАРТУ”.

Средства за плате запослених и за материјалне трошкове, Центар је остваривао из буџета Републике Србије и буџета општине Кањижа. Центар 2021 године није измирио све своје обавезе материјалне природе према радницима, тј. остало је део неплаћено за пасивно дежурство. Измирене су обавезе према радницима које финансира надежно Министарство на име трошкова превоза звани “Ципелићи”, док су радници по тој основи које финансира општина, остала неисплаћена током 2021. године.

Током 2021. године активно се радило на увођењу “ФУК”-а.

Припремни кораци за увођење новог централизованог начина обрачуна плате за запослене у јавном сектору у програму “ИСКРА” су такође предузети.

Центар располаже са три возила, два различита типа возила марке Dacia Duster и возилом марке Reno Clio. Недостатак возача у Центру је додатни проблем, са којима смо се сусретали приликом изласка на терен.

Годишњи извештај Центра за 2020. Годину предат је у законском року кроз апликацију „Аурора“ Републичком Заводу за социјалну заштиту.

ОБУКА И УСАВРШАВАЊЕ РАДНИКА

У 2021. години стручни радници су похађали програме стручног усавршавања и програме обуке који су акредитовани у систему социјалне заштите, семинаре, саветовања, конференције у складу са епидемиолошком ситуацијом изазваном ЦОВИД-19 вирусом, претежно преко ЗООМ платформе.

ПРОЈЕКТИ

Центар је и у 2021. години у сарадњи са организацијама и удружењима грађана, у циљу реализације пројеката из области социјалне заштите и унапређења положаја и услова живота у општини Кањижа пружао свој допринос приликом конкурсања.

Центар је успешно конкурисао код Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице, којом приликом добијена су средства у висини од 100.000,00 динара за израду вебсајта и нове пословне табле.

ДОНАЦИЈЕ

У 2021. години Центар је примио донацију једном приликом од привредног друштва „Империлтендер ДОО” са седиштем у Будимпешти, које је донирало 2.000 евра у динарској противвредности из којих средстава је обезбеђен део Божићног пакета за децу из материјално угрожених породица, исплаћене су месечне карте средњошколцима, купљен је школски прибор и друга наставна средства деци из социјално угрожене категорије.

САРАДЊА СА ОСТАЛИМ ИНСТИТУЦИЈАМА И УЧЕШЋЕ У РАДУ СТРУЧНИХ ТЕЛА И КОМИСИЈА

Центар је у 2021. години сарађивао са **ресорним Министарством, Покрајинским секретаријатом за здравство, социјалну политику и демографију, Републичким заводом за социјалну заштиту, Покрајинским заводом за социјалну заштиту, Асоцијацијом центара за социјални рад.**

Са **Центром за пружање услуга социјалне заштите у Кањижи** закључен је споразум о међусобној сарадњи у вези спровођења одлуке вишег јавног тужиоца или судије за малолетнике о изреченом васпитном налогу и посебној обавези малолетног учиниоца кривичног дела у складу са чл. 7. став 1. и 3. и члан 14. став 2. и 5. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично правној заштити малолетних лица – Извршење васпитног налога/посебне обавезе, укључивање без накнаде за рад хуманитарних организација или послове социјалног, локалног или еколошког садржаја.

Са **Полицијском станицом Кањижа** успостављена је адекватна сарадња са циљем обезбеђивања безбедности запослених у Центру приликом изласка истих на терен. ПС Кањижа је пружала асистенцију Центру више пута током године у предметима када се сумњало на опасан терен или када се радило о саслушању странака у контролисаним условима у просторијама Центра.

Сарадња са **образовним установама** у општини је била веома значајна, када је реч о разводима родитеља, праћењу корективног надзора над родитељским правом, проблемима у понашању деце.

Сарадња са **Центрима за социјални рад** Нови Кнежевац, Чока, Сента, Кикинда, Суботица, Ада, Бујановац, Прешево, Шид, Бачка Паланка, Косовска Митровица првенствено се односила на усаглашавање поступања Центра, размену искустава и међусобну подршку према могућностима наведених субјеката.

Сарадња са **Комесаријатом за избеглице и миграције, УНИЦЕФ-ом, УНХЦР-ом** у збрињавању млт. миграната без пратње је била мање значајна у односу на претходне године. Збрињавање млт миграната је било скоро немогућ, с обзиром да је центар остављен насамо, подршка од стране других институција скоро да и није било, те смо се руководили принципом „неодвајања од пунолетних лица“. С обзиром да Центар није имао довољан број стручних радника, није се поступало на захтеве **Центра за тражење азила** из Београда, који је у неколико наврата извештавао наш Центар о боравку малолетних миграната без пратње у Селевењску пустару.

Сарадња са **Основним јавним тужилаштвом Сента, Вишим јавним тужилаштвом Суботица, Основним судом Сента и Суботица, Центром за заштиту жртава трговине људима** постојала је приликом обраде и решавања предмета разних врста (прекршајни поступци, кривична дела млт. лица, трговина људима, разводи, лишавање пословне способности). Центар је био учесник у групи за координацију и сарадњу (преко телефона) приликом насиља у породицу, који се организује у оквиру Основно јавно тужилаштво у Сенти, међутим тај рад је био недовољно квалитетан из угла радника нашег органа, тј. поступања, збрињавања жртве, санкционисање нсилника, размен информација. На групи на координацију није израђен ни један план безбедности за било коју жртву насиља.

Континуираном сарадњом са **Црвеним крстом** у Кањижи спроведена је услуга Народна кухиња 10 месеци кроз годину, као и захваљујући доброј сарадњи пружена је помоћ особама у потреби за одећом, обућом, хигијенским средствима. Народна кухињом покривена је територија целе Општине. Сарадња је остварена и у изради спискова за бесплатан школски прибор деци у свим основним школама наше општине, спискова за доделу пакета намирница и хигијене.

У сарадњи са **Суботичким Каритасом** реализована је услуга “помоћ у кући” за око 120 старих, болесних становника општине.

Учествовано је у раду: Савета за безбедност и Савета за управљање миграцијама и трајна решења.

Постојали су извесни проблеми у сарадњи са **Општом болницом у Суботици и у Сенти** збрињавања остарелих тешко болесних лица која су била на лечењу у тим установама. Добра сарадња је успостављена са педијатријом **Клиничког центра у Новом Саду**. Веома квалитетна сарадња је остварена са психолошко-психијатријском службом у **Дому здравља у Кањижи** као и са педијатријом исте установе.

КОРИСНИЦИ УСЛУГА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Кориснике Центра делимо у четири основне старосне групе:

1. деца – корисници од 0 до 17 година – када им је услед породичних и других животних околности, угрожено здравље, безбедност и развој
2. млади - корисници од 17 до 26 година – када им је услед породичних и других животних околности, угрожено здравље, безбедност и развој
3. одрасла лица – корисници од 26 до 64 године – када је њихово благостање, безбедност и продуктиван живот у друштву угрожен ризицима услед инвалидитета, болести, породичних и других околности
4. старија лица – корисници од 65 година живота - када је њихово благостање, безбедност и продуктиван живот у друштву угрожен ризицима услед инвалидитета, болести, породичних и других околности

БРОЈ ПРЕДМЕТА И БРОЈ КОРИСНИКА

Током 2021 године Центар је радио на 1951 предмета. Без обзира на оскудан број стручних радника, Центар је успео да реши 1749 предмета. Осталих 570 предмета се пренело у 2022 годину. Из 2020 године пренето је 369 предмета.

Центар је у 2021 години реализовао око 1000 личних пријема у просторијама Центра, мање у односу на претходну годину због пандемије изазване COVID-19 вирусом. Због пандемије максимално је искоришћен база Е-ЗУП-а, из ког су се приликом решавања предмета вадиле подаци потребни за благовремено доношење одлука. На тај начин корисници нису губили право или остали са нерешеним проблемима.

Приправност ван редовног радног времена је организована, то јест током 24 сата током целе године, приправност је остварен од стране 2 стручна радника и директора.

СОЦИО-АНАМНЕСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ КОРИСНИКА

Већина корисника потиче из сеоских подручја, а мањи број из градског подручја. Проблеми корисника из града и са села се разликују. Корисницима у Хоргошу је првенствено потребна материјална подршка, подршке за јачање капацитета и компетенција за самостални живот, док је у насељима Ором и Трешњевац са великим бројем самачких домаћинства и старијих лица приоритет услуга помоћи у кући.

СТАРΟΣНЕ ГРУПЕ КОРИСНИКА ПРЕМА ОСТВАРЕНИМ ПРАВИМА ПРИМЕЊЕНИМ МЕРАМА И ПРУЖЕНИМ УСЛУГАМА У ЦЕНТРУ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

ДЕЦА

Број социо-материјално угрожене деце је сваке године у порасту. Деца су најчешће чланови породица, међутим, веома често и носиоци права, када родитељи пропусте да се пријаве на Националну службу за запошљавање и из ког разлога губе право на социјалну помоћ. Највећи број деце је из категорије материјално угрожених породица које остварују право на новчану социјалну помоћ и деце без родитељског старања.

Најчешће примењивани облици заштите у случајевима деце без родитељског старања су старатељство и хранитељство, у посебним случајевима, а као крајње решење се користи домски смештај.

Центар за социјални рад Кањижа као надлежна установа социјалне заштите на територији општине Кањижа вршио је услуге прихвата и збрињавања малолетних лица, домаћих и страних, различитог узраста који су затечени у илегалном преласку границе, с напоменом да су сви били у пратњи одраслих лица, а њихово представљање као малолетни доводило се у питање код сваке пријаве. Помоћ за збрињавања млт миграната од стране виших инстанци ова установа није добила.

Непостојање прихватишта и недовољан број ургентних хранитељских породица, представљао је додатно оптерећење у збрињавању ових лица и раду Центра. На евиденцији Центра у 24 хранитељских породица налази се укупно 40 деце. Центар је наставио рад на сређивању правног статуса деце која су већ дуги низ година у хранитељским породицама, како би биолошки родитељи који нису заинтересовани за своју децу били лишени родитељског права у судском спору. Иста деца, код којих је процедура лишавања родитељског права окончана, припремају се за усвајање. Центар за породични смештај и усвојење у Суботици није започео свој рад, што би иначе знатно олакшао рад свих околних центара, укључујући и наш.

Током године Центар је дао мишљење суду о поверавању родитељског права у 51 случаја (породица), у којима се одлучивало о судбини укупно 65 деце. У веома малом броју ових врста предмета случајеви су окончани мирним путем, а већина истих преплићен поремећеним понашањем родитеља. Најбољи интерес деце, детета често у овим случајевима није стављен у први план приликом поверавања од стране родитеља, већ је доминирала њихова жеља вођен мржњом према другом родитељу. Овакво понашање има озбиљне негативне последице по дететовом одрастању.

Током године Центар је примио пријаву за неадекватно вршење родитељског права за 49 деце.

Број деце без адекватног родитељског старања (деца на хранитељству, деца у поступцима поверавања) је такође велики, што изискује праћење породице, рад са родитељима и са децом посебно, али и заједнички. Због недостатка стручног кадра рад са овим породицама је био изузетно отежан. Рад на овим проблемима превазилази капацитете Центра, област саветодавно-терапијског рада као услуга социјалне заштите пада међу услугама локалне заједнице, те сматрамо да је **неопходно размотрити оснивања Саветовалишта за брак и породицу у нашу општину.**

МЛАДИ

Према радном статусу највећи број младих је без запослења. На евиденцији Центра укупно 208 младих лица је било, од којих је само 63 особа стављено прешао у категорију „пасива“ (завршен рад са корисником), те остало је 145 особа активно.

Највећи проценат младих корисника услуга Центра је без завршене основне школе, затим са завршеном основном школом, а значајан број њих има завршену средњу школу. По врсти проблема са којима се млади јављају и евидентирају као корисници истиче се проблем материјалне угрожености. Ови проблеми су већим делом трансгенерацијски и наслеђују се од родитеља, бабе и деде, итд. Већина њих има недовољно развијене радне навике и недовољну мотивацију да промени сопствени живот. **Укључивањем цивилног сектора неопходно би било развијати вештину руковођења сопственим животом кроз локалну услугу породични саветник, теренски мобилни тим за подршку појединца и породице.**

ОДРАСЛИ

У 2021. години број одраслих корисника неког облика и мера заштите услед социјално-материјалне угрожености или психичких и физичких обољења је највећи. Укупно 1004 корисника је било на евиденцији овог органа. Највећи број одраслих корисника је незапослен, затим неспособан за рад, а неколицина њих је пензионер. Највећа је групација одраслих без завршене основне школе, односно са завршеном основном школом. Недостатак адекватног образовања као и неразвијена радна навика отежава запослење истих. Без повезивања разних система (социјалног, образовног, привредног), тј. међусекторске сарадње материјална угроженост ове категорије се не може решити. Како би се смањило трансгенерацијски пренос материјалне угрожености, **неопходно је организовање вечерње школе у месту Хоргош, ради завршетка основно школског образовања као основу за даљу квалификацију корисника.**

Реализација смештаја душевно оболелих и ментално недовољно развијених лица у установе је била проблематична због недостатка капацитета и пандемије изазване COVID-19 вирусом, што је успорило реализацију смештаја и продужило време на листама чекања. Недостатак капацитета даје могућност развоју илегалног установа за смештај које не испуњавају нормативе и стандарде за смештај.

СТАРИЈИ

Услуге социјалне заштите користи много старих лица. Већином су то самачка или двочлана старачка домаћинства, а у Центру су евидентирана као лица без средстава за живот или теже хронично оболела лица. Укупно је 441 старих особа на евиденцији овог органа. Најчешћи видови збрињавања старих у општини Кањижа су признавање права на новчану социјалну помоћ, право на додатак за помоћ и негу другог лица у увећани додатак за помоћ и негу другог лица, и смештај у установу социјалне заштите.

Неопходно је даље развијати локалну услугу „помоћ у кући“ и „народна кухиња“ на територији целе општине као и развити услугу привременог смештаја међуопштинском сарадњом ради збрињавања старих лица, који због претрпаних домова не могу извесно време бити смештени у дом.

РАД СА КОРИСНИЦИМА СВИХ КАТЕГОРИЈА

Стручни тим Центра радио је на породично-правној заштити код поремећених породичних односа и развода брака, пружању помоћи родитељима у васпитању деце, регулисању виђења родитеља и деце и посредовао код других институција.

У оквиру вршења послова у домену јавних овлашћења значајан рад је остварен у предметима насиља у породици и поремећених породичних односа. У општини Кањижа 2006. потписан је Меморандум „Живот без насиља“ од стране институција које се баве овим проблемом. 2014. године је потписан Споразум о сарадњи између институција у борби против насиља над женама и у породици. Центар је интервенисао у укупно 69 случаја сумње на насиље у породици, од којих је у 11 случаја потврђено неки облик насиља, најчешће физичко, психичко а ретко и економско насиље. Сви предмети су обрађени у року од 24 сата, све жртве су збринуте, а насилници су „обезбеђени“ од стране надлежних установа. Центар је редовно учествовао у раду координационог тела у Основном јавном тужилаштву у Сенти лично, а од дана проглашења ванредног стања искључиво преко телефона и дигитално путем мејла. Безбедносни планови и даље нису израђени од стране координационог тела при тужилаштву, већ исте је Центар сам за своје потребе радио кроз план услуга и мера.

Посебан проблем представљају млт. лица у сукобу са законом. Центар је редовно достављао налазе Прекршајном суду у Сенти и Кикинди и Вишем суду у Суботици као и спроводио мере које су наложиле ове институције, тј. појачан надзор од стране органа старатељства. Укупно обрађених предмета малолетничке деликвенције у 2021. години било је 47. **Терапијски рад, првенствено рад на ресоцијализацији, као и помоћ дејег психијатра ради сузбијања наркоманије, са овом категоријом младих је ургентна потреба.**

ОСОБЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

На евиденцији Центра налази се 334 особа са сметњама у развоју и инвалидитетом, од тога већина са телесним инвалидитетом, затим са интелектуалним тешкоћама и менталним обољењима или вишеструком ометеношћу. Већина инвалидних лица прима додатак за помоћ и негу другог лица. Код ревизије права кроз једнократне помоћи обезбеђен је превоз корисника на лекарску комисију у Нови Сад и у Суботицу. **Брига о особама са инвалидитетом захтева даље развијање локалних услуга у виду услуге личног пратилаца и персоналне асистенције.**

ПОСЛОВИ НА ОСТВАРИВАЊУ ПРАВА И ОБЕЗБЕЂИВАЊУ УСЛУГА ИЗ СРЕДСТАВА БУЏЕТА ОПШТИНЕ

Центар за социјални рад је орган надлежан за решавање о праву на услуге и материјалну подршку која се обезбеђује из средстава општине Кањижа, сагласно важећој Одлуци о услугама социјалне заштите и материјалној подршци које обезбеђује општина Кањижа.

У 2021. години одлучивање о једнократним помоћима је текло без икаквих потешкоћа, првенствено захваљујући несметаном дозначењу новчаних средстава од стране локалне самоуправе. У случају признавања права на помоћ у натури кориснику се и даље издаје:

1) потврда за преузимање лекова у апотеци – након прикупљених више потврда, апотека доставља рачун Центру са прилозима (потврдама о одобравању лекова), а Центар дозначаје средства на текући рачун апотеке.

2) потврда за преузимање пакета намирница у трговинском објекту – након прикупљених више потврда, продавница доставља рачун Центру са прилозима, а а Центар дозначаје средства на текући рачун трговинског објекта.

3) право на огрев – након спроведеног поступка јавне набавке мале вредности (прикупљање три понуде) Центар је закључио уговор о испоруци огрева корисницима са „Дибекс“ доо из Кањиже на 50 кубика чврстог огрева. Списак корисника за огрев састављен је уз консултацију са месним заједницама и теренском провером.

4) право на средства за израду личне документације – Центар вршио је уплату таксе трезору, а корисник са уплатницама обављао даљи поступак прибављања личне документације

У 2021. години обезбеђено је 236 Божићних пакета за најсиромашнију децу на територији општине Кањижа. Списак деце сачињен је на основу базе података Центра из редова корисника новчане социјалне помоћи старости до 10 година.

Захваљујући редовној теренској посети Центар је могао да да пун допринос у припреми издавања социјалних станова у општини на локацијама Зелени венац бр 29, Кумановска бр 2 у Кањижи и у Баштованска бр 12 у Хоргошу.

ИЗВЕШТАВАЊЕ

У 2021. Години Центар је обезбеђивао јавност рада установе сагласно важећим прописима и вршио извештавање надлежних државних органа, као и општине о свом раду. Путем средстава јавног информисања Центар је вршио обавештавање грађана како би им приближио рад Центра и пружио информација о законским обавезама и овлашћењима Центра, као и о услугама и програмима које Центар реализује. Комуникацију са медијама отежава процедура наметнут од стране надлежног Министарства, с обзиром да Центар може да комуницира са медијама искључиво након одобрења истог од стране ресорног Министарства.

Информатор о раду Центра је доступан на интернет страни Општине.

АНАЛИТИЧКО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

На основу контролних листи Центар је остварио 27 бода што га сврстава у категорију установа са ниским ризиком. Резултат је био условљен негативном чињеницом недостатка стручног кадра. Рад Центра условљен је с једне стране финансијским средствима, али је веома значајан адекватан стручни кадар. У 2021. години Центар је континуирано указивао надлежним органима на недостатак кадрова и немогућност реализације делатности установе у пуном капацитету.

Почетна процена вршена је најкасније у року од 7 дана од неодложног поступања и пријаве, с тим што је у наведеном року кориснику пружена саветодавна, правна, материјална и друге врсте помоћи ради оснаживања и задовољавања потреба.

Евалуација није вршена за децу старости до 3 године свака 3 месеца због недостатка стручних кадрова и због непостојања распореда задужења водитеља случаја. За децу старију од 3 године ревизија није вршена сваких 6 месеци, већ једном годишње због недостатка стручних кадрова односно водитеља случаја за децу на породичном и домском смештају.

Поједини захтеви за домски смештај нису могли да се реализују у законском року због недостатка капацитета за смештај у одговарајућој установи.

Планирање услуге вршено је приликом сачињавања почетне или усмерене процене. Почетни план се сачињавао код почетне процене, план за одрасле и старе особе се сачињавао након истека почетне процене у року од годину дана, а за децу није вршена ревизија плана услуга на 6 месеци због недостатака стручног кадра. Почетни план се сачињавао у року од 15 дана започињања рада на случају, уколико су се предузимали одређени облици заштите према кориснику. Код одраслих и старих лица приликом реализације смештаја сачињавали су се у законском року планови услуга за годину дана. За лица под старатељством која су у биолошким породицама нису се сачињавали планови услуга, већ само за лица која су се налазила на домском или породичном смештају и то једном годишње.

Супервизор учествовао је у одређеним предметима као ментор и заједничком планирању свих фаза стручног рада у поступању са корисником, поштујући све стандарде и нормативе рада. Чињеница да је супервизор углавном био и водитељ случаја, изразито је отежала рад.

Корисници на домском или породичном смештају или који се налазе под старатељством, а смештени су у примарну или сродничку породицу нису евалуирани једном годишње због недостатка стручног кадра.

Поштујући законом утврђене задатке и обавезе Центар је и у 2021. години пратио и проучавао проблеме и појаве у области социјалне заштите. Редовним вођењем евиденције о пруженим услугама створени су услови за могућност праћења, анализирања и даљег ефикасног планирања рада.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ
РАД КАЊИЖА
КАЊИЖА
Главни трг бр.4.
тел.024-4-73-427
Број: 03100-14/2022
Дана: 11.03.2022.

Директор
Кристина Телек, дипл.психолог